

LICHTSTOET IN VLIJTINGEN

Karen Van Looken - Carnaval by night in Vlijtingen

Sinds 2007 vindt in Vlijtingen jaarlijks een lichtstoet plaats op de **tweede zaterdag na aswoensdag**. Dat is een carnavalsstoet die start bij valavond, met verlichte praalwagens en stoetgangers in lampjes gehuld. Die lichtstoet op zaterdagavond is het **hoogtepunt van een carnavalsweekend** vol feestelijkheden, met een openingsbal op vrijdagavond en optredens tot zondagnacht.

De lichtstoet van Vlijtingen is inmiddels **één van de grootste van Limburg**. Het enige feitelijke verschil met andere carnavalsstoeten is dat de tocht **'s avonds** uitgaat, met verlichting. Tegelijkertijd is er een groot verschil in sfeer en beleving. De lichtstoet van Vlijtingen is een lust voor het oog en op en top feestelijk. De kleurrijke lampjesslingers op praalwagens, de feestvierders in de optocht en langs het parcours geven de stoet een extra vrolijke en sfeervolle... (welja) uitstraling.

Vanaf de jaren '80 ging de carnavalsstoet in Vlijtingen niet meer uit. Veel lichtstoeten bestonden er toen in Vlaanderen nog niet. Gedurende de lichtstoet van Eigenbilzen in 2004 ging er bij mij 'een licht op': dit moest ook kunnen in Vlijtingen! Op mijn initiatief – ik ben een doener en hou ervan nieuwe zaken in gang te zetten - kwam de eerste lichtstoet er in **2007**. Technisch was een lichtstoet toen wat moeilijker te organiseren, en het was ook duurder: je had flinke generatoren nodig. Vandaag vergt ledverlichting minder energie, ze is betaalbaar en overal verkrijgbaar.

De lichtstoet werd steeds groter en heeft sinds enkele jaren de maximumcapaciteit van **veertig wagens** bereikt, met groepen uit Limburg en ook uit Nederland en Wallonië. De lengte van het parcours (ongeveer 3,5 km) zorgt voor die bovengrens, om veiligheidsredenen. Veiligheid is een prioriteit voor de organisatoren. Al vroeg beseften zij hun verantwoordelijkheid en zo werd de Lichtstoet Vlijtingen vzw opgericht, een samenwerking tussen de carnavalsverenigingen KV Albanus III en CV de Sjoemelere. De nodige verzekeringen werden afgesloten en de gemeente werd onder de arm genomen: politie, brandweer, logistieke ondersteuning – o.m. nadarafsluitingen, parkings – zorgen voor een veilig verloop van de lichtstoet, samen met ongeveer vijftig seingevers.

Die seingevers zijn deel van de ongeveer tweehonderd vrijwilligers die bij de organisatie betrokken zijn. Dat is een grote ploeg, met stevige wortels in Vlijtingen. Hun inzet zorgt ervoor dat de lichtstoet ook echt een gebeuren van de dorpingen is, dat **samenhorigheid** brengt.

Hoe gaat de organisatie te werk? De eerste **voorbereidingen** starten in augustus met onder meer aanvragen zoals het Rode Kruis. Op 11 november start het carnavalsseizoen en vanaf december worden de voorbereidingen intenser: planning van de optredens, tenten, groepen enz. In de week voor de stoet starten de werkzaamheden op woensdag, met het opzetten van de tenten. Vanaf zaterdagvoormiddag zetten we de nadarafsluitingen langs het parcours en spuiten we de nummers van de wagens. Om 17 uur volgt de briefing voor de seingevers en helpers, om 18 uur is iedereen op post. Kort na 19 uur start de stoet.

De lichtstoet verloopt met veel animo en zorgt voor een enorme toeloop van toeschouwers. In de optocht zie je kleine groepen, van één familie bijvoorbeeld, en hele grote groepen tot 220 deelnemers. Het totaal aantal deelnemers aan de optocht wordt geschat op zo'n 2000, het aantal toeschouwers dit jaar op 15 000! En dat voor een klein dorp als Vlijtingen... Er wordt veel 'uitgegooid', niet alleen snoep, maar ook gadgets, papieren zakdoekjes enz. Toeschouwers komen met lege winkeltassen naar de stoet... en nemen ze goedgevuld mee naar huis. De kinderen grabbelen erop los. Het is vooral voor de kinderen dat we het doen. De lichtstoet van Vlijtingen is een **recente traditie**, maar de

toekomst lijkt verzekerd omdat we zo **sterk op kinderen zijn gericht**. Jongeren zie je trouwens in groten getale, zingend en meedansend in de stoet.

Een extra lokale sfeer komt van de **carnavalsliedjes in het dialect** die luid vanaf de praalwagens klinken, in het typische, sappige Riemsters of Maaskants, meestal op de dansbare melodieën van populaire songs. Die dialectliedjes geven de lichtstoet zijn onmiskenbare 'couleur locale'.

Na de stoet is er de **verkiezing** van de mooiste wagens door een jury. Het prijzengeld en de eer zijn belangrijke motivaties voor de groepen om extra werk te maken van hun wagen.

Op maandagavond is het feestterrein opgeruimd, na een laatste inspanning. Zonder helpers geen lichtstoet. Daarom is het belangrijk dat we op de voorbereidende dagen goed te eten en te drinken krijgen. Zo een evenement kan ook niet zonder sponsors, dat is evident. Die hebben dan op hun beurt weer baat bij de reclame die ze rond de stoet en op Facebook en dergelijke kunnen maken.

Mijn gevoelens die bovenkomen bij de lichtstoet is toch wel wat stress en taakspanning. Wanneer alles achter de rug is, en de complimentjes komen, dan ben ik vooral fier. Een 'dankjewel' is genoeg, en die krijg ik ook altijd.

Lichtstoeten zijn niet enkel een carnavalsgegeven. In de donkere maanden, en vooral in de kerstperiode, worden her en der in Vlaanderen lichtstoeten gehouden met versierde traktoren, al dan niet met een oplegger met bijvoorbeeld een kersttafereel erop. In januari gaat zo een **traktorenlichtstoet uit in Riemst**. Die werd voor de eerste keer georganiseerd in de coronawinter van 2020, toen mensen binnen moesten blijven en er weinig tot niets te beleven viel. Het was een gebaar van de boeren om de bewoners van hun gemeente een mooi verlicht spektakel aan te bieden. Sindsdien werd de Riemsterse traktorenlichtstoet elk jaar georganiseerd. Wie weet ligt hier een nieuwe traditie in het verschiet?

**Gebaseerd op een interview door Karen Van Looken met Philippe Geelen, organisator van de lichtstoet.*

**Deze inzending kadert binnen het project Beleving. 100 levende gebruiken en tradities in Limburg. Een initiatief van het Limburgs Volkskundig Genootschap, in samenwerking met ECRU Erfgoed en Erfgoed Haspengouw, Werkplaats immaterieel erfgoed, Openluchtmuseum Bokrijk, Heemkring Vaart, Haspengouw. TV vzw, Academie voor Streekgebonden Gastronomie en AVANSA-Limburg.*

INZENDER

Philippe Geelen
Lichtstoet Vlijtingen

LOCATIE

3770 Vlijtingen

PERIODE

Tweede zaterdag na Aswoensdag

THEMA

Feesten, rituelen en sociale gebruiken

TREFWOORD

#feest #dialect